

ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਖ੍ਰੀਸਟੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਰਵੱਈਆ

ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਖਾਣ ਹੈ, ‘‘ਜਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿੰਬੂ ਫੜਾ ਦਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸਕੰਜਵੀ ਬਣਾ ਦਿਓ।’’ ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਵੱਡੀ ਹੈ: ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਖੱਟਾ ਹੈ, ਪਰ ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਖੰਡ ‘ਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਸਕੰਜਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤਾਜ਼ਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਸਰਬਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਢੁਕਵਾਂ ਰੂਪਕ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ‘‘ਨਿੰਬੂ’’ ਭਾਵ ਬੇਸਵਾਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭਲਿਆਈ ਕੱਢਣ ਦੀ ਭਾਵ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ‘‘ਨਿੰਬੂਆਂ’’ ਦੀ ‘‘ਸਕੰਜਵੀ’’ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਹ ਅਖਾਣ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਨਿੰਬੂਆਂ’’ ਦੀ ‘‘ਭਰੀ ਗੱਡੀ’’ ਫੜਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9: 1–23: 11), ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਉਹਦੇ ਵੱਲੋਂ ਸਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਟ ਦਾ ਇੱਕੋ ਅੰਸ਼ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11: 23–30)। ਉਸਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬੂਤ ਉਹਦੀ ਗਲਤ ਕੈਦ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਦੋ ਸਾਲ ਬਿਤਾਏ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 23: 12–26: 32)। ਕੈਸਰ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਮ ਘੱਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 25: 10–12; 27: 1–28: 15)। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਸਮੇਂ ਪੌਲਸ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਰੋਮ ਵਿਚ ਕੈਦ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28: 30; ਵੇਖੋ 28: 16–31)।

ਪੌਲਸ ਦੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੋਮ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਬੜੀ ਤਮੰਨਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 10, 11, 13; 15: 22–24)। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੱਧਾ ਹੋਇਆ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਉੱਥੇ ਕੈਦ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 20 ਅਤੇ ਫਿਲੇਮੋਨ 9 ਵੀ ਪੜ੍ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ‘‘ਕੈਦ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *halusis* (ਹਾਲੁਸਿਸ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਛੋਟੀ ਜ਼ਿੰਜੀਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੈਦੀ ਦਾ ਗੁੱਟ ਉਸ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਗੁੱਟ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਹਦਾ ਰਖਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਤੇ ਉਹ ਨੱਸ ਨਾ ਜਾਵੇ।’’¹ ਪੌਲਸ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਲੱਗੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਵੋਗੇ। ਪਰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਤੋਂ ਜੋ ਨਜ਼ਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਟਾ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਭਾਵ ਪੌਲਸ ਦੇ ਮਨ ਤੇ ਲਾਉਣਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬੇਹਤਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਖਾਣ ਲਗ ਪਏ ਹੋਣਗੇ, 1: 12–20 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਈ ਕਿਸੇ ਕੜਵਾਹਟ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਹਨੂੰ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਫ਼ਤਹਿ ਨਜ਼ਰ ਆਈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਪਾਠਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਰਸੂਲ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੇ ਵੇਖਿਆ।

ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਤੱਕਿਆ (1:12-14)

¹²ਹੇ ਭਰਾਵੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣੇ ਭਈ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜੋ ਬੀਤਿਆ ਸੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਫੈਲਰ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀ ਕਾਰਣ ਹੋਇਆ।

ਆਇਤ 12. ਇਸ ਆਇਤ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖ਼ਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦਾ ਅਰੰਭ ਇਹ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਕਿੰਨਾ ਦੂਰ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਰੀਤ ਸੀ। ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਖ਼ਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ... ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਤੇ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਹੇ ਭਰਾਵੇ, ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣੋ। ‘ਭਰਾ’ ਅਤੇ ‘ਭਰਾਵੇ’ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਤਾਂ ਵਿਚ 130 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨੌਂ ਵਾਰ ਤਾਂ ਚਾਰ ਅਧਿਆਇਆਂ ਵਾਲੀ ਇਹ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ (1:12, 14; 2:25; 3:1, 13, 17; 4:1, 8, 21)।

ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜੋ ਬੀਤਿਆ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਉੱਤੇ ਬੀਤਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਗੱਲ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਸਹਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਕਸਟ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ‘ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜੋ ਬੀਤਿਆ’ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕੈਦ, ਕੁੱਟੇ ਜਾਣ, ਪਥਰਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਟੁੱਟਣ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਝੱਲੀਆਂ ਸਨ, ਸਭ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਫੈਲਰ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਸੀ। ‘ਇੰਜੀਲ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ *euangelion* (ਯੂਏਂਜਲਿਓਨ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’ ਹੈ।

ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਫੈਲ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਰਸੂਲ ਨੇ ਮਨੋਰਮ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਫੈਲਰ ਜਾਣ’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ *prokopē* (ਪ੍ਰੋਕੋਪੇ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ *prokoptō* (ਪ੍ਰੋਕੋਪੋ) ਦਾ ਅਰਥ ‘ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ’ ਹੈ।¹² ‘ਮੂਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਰਾਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿਨੁਮਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।’¹³ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫੌਜ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢ ਕੇ ਫੌਜ ਦੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤਿਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।¹⁴ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੰਜ ਨਵਾਂ ਇਲਾਕਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਕੈਦ ਇੰਜੀਲ ਲਈ ‘ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਰਹੀ’ ਸੀ!

ਗੁਆਚਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ (1:13)

¹³ਐਥੋਂ ਤੋੜੀ ਜੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪਲਟਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭਨਾਂ ਉੱਤੇ ਉਜਾਗਰ ਹੋਇਆ ਭਈ ਮੇਰੇ ਬੰਧਨ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਹਨ।

ਆਇਤ 13. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੈਦ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੇ। ਪਹਿਲਾ ਤਾਂ ਗੁਆਚਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਯਹੂਦੀ

ਮਹਾਸਭਾ, ਰੋਮੀ ਹਾਕਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਸਣੇ ਹੋਰ ਕਈ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਵਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 23:1; 24:10, 24, 25; 25:23; 26:1)। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਮ ਵਿਚ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੱਧਾ ਹੋਇਆ ਹੋਣ ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਮੌਕੇ ਨਹੀਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28:16)। ‘‘ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਫੈਲਰ ਜਾਣ’’ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:12) ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਐਥੋਂ ਤੋੜੀ ਜੋ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪਲਟਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭਨਾਂ ਉੱਤੇ ਉਜਾਗਰ ਹੋਇਆ ਭਈ ਮੇਰੇ ਬੰਧਨ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਹਨ।

ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪਲਟਣ’’ (*praetorium*, ਪਰੇਟੋਰਿਓਨ), *praetorium* (ਪ੍ਰੇਟੋਰਿਅਮ) ਹੋਵੇਗਾ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV)। ਇਹ ਤਾਂ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਕੈਸਰ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ (4:22), ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1:13 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪਲਟਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਸ ਸਿਪਾਹੀ ਰੋਮੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪਲਟਣ ਭਾਵ ਉਹ ਟੁਕੜੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਰੋਮ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਦਰਬਾਨ ਸਨ।^੧ ਇਹ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਚੋਣਵੇਂ ਇਤਾਲਵੀ ਸਿਪਾਹੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦਾ ਸੀ (ਜਿਸ ਦੇ ਹੇਠ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਪਾਹੀ ਸਨ)। ਹੋਰ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅੰਗਰੱਖਿਅਕ ਵੀ ਸਨ। ਰੋਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਣ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਹਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਭ ਨੂੰ ਘਰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੌਲਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਅਨੁਦਾਨ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪਲਟਣ ਵਿਚ ਘੱਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਸਨ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾਂ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਿਫਟ ਹਰ ਛੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇੰਜ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਚਾਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਿਪਾਹੀ ਭਾਵੇਂ ਕੈਦੀ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਣ ਪਰ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਭਰੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ‘‘ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ’’ ਉਹ ਆਪ ਹੁੰਦੇ ਸਨ:

- ਉਹਦੇ ਖ਼ਤ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕੇ ਲਿਖਵਾਉਂਦਿਆਂ, ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਵਾਂਗ।
- ਉਹਦੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਵਰਗੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ (ਵੇਖੋ 1:1; 2:25)।
- ਉਹਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਿਆਂ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28:17-31)।
- ਉਹਦੇ ਖ਼ੁਦਾ ਅੱਗੇ ਦੁਆ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦਿਆਂ। (ਵੇਖੋ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:3, 4; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:25 ਇਕ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਗਤਿਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਕੈਦ ਵੇਲੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।)
- ਉਹਦੇ ਆਪਣੇ ਫੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ। (ਵਚਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਮੌਕੇ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਜਾਣ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ; ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:14-16.)

ਜੇ ਪੌਲਸ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਰੋਮ ਵਿਚ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੁਕਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬੇੜੀਆਂ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਬੱਧੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਰਹੱਸ ਭਰੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ!

ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸਿਪਾਹੀ ਮਸੀਹੀ ਬਣਿਆ? ਬਾਈਬਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਸਿਪਾਹੀ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਗਏ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਤਾਂ ਆਇਆ ਕਿ ਪੌਲਸ ਕਿਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘‘ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪਲਟਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭਨਾਂ ਉੱਤੇ ਉਜਾਗਰ ਹੋ’’ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ’’ ਕੈਦ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਕਾਰਣ ਕੈਦ ਸੀ। NIV ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ‘‘ਪੂਰੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਲਈ ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਹਾਂ।’’

ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘‘ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਮਿੱਤ’’ ਉਸ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਸੀ। ‘‘ਹੋਰ ਸਭਨਾਂ’’ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। (ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨਾਮਕ ਭਗੌੜਾ ਗੁਲਾਮ ਵੀ ਸੀ; ਫਿਲੋਮੋਨ 10–21.) ਰੋਮ ਵਿਚ ਬੜੀ ਛੇਤੀ ਖ਼ਬਰ ਫੈਲ ਗਈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਜਰੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:22)। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਦੂਤ ਭਾਵੇਂ ਬੱਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:9)।

ਬਚਾਏ ਹੋਇਆਂ ਲਈ ਦਲੇਰੀ (1:14)

¹⁴ਅਰ ਬਹੁਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਹਨ ਮੇਰੇ ਬੰਧਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਤਕੜੇ ਹੋ ਕੇ ਨਿਪੜਕ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਦਿਲੇਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਆਇਤ 14. ਪੌਲਸ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਫੈਲਣ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਮਦਦ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਲੇਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਹਨ ਮੇਰੇ ਬੰਧਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਤਕੜੇ ਹੋ ਕੇ ਨਿਪੜਕ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਦਿਲੇਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ। ਪਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਲਈ ਸੱਚ ਸੀ।

ਪੌਲਸ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ‘ਦਿਲੇਰ’ ਕਿਵੇਂ ਹੋਏ ਸਨ? ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਵਧ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸੂਲ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਬੇੜੀਆਂ ‘ਚ ਬੱਧੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਏਡੇ ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਖ਼ਾਸ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਣ ਤੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਪਵੇ।

‘‘ਪ੍ਰਚਾਰ’’ ਲਈ ਆਮ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *kērussō* (ਕੇਰੁੱਸੋ) ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਂਵੇਂ ਆਮ ਐਲਾਨ

ਹੈ ਪਰ ਉੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ‘‘ਸੁਣਾਉਣਾ’’ ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦ *laleo* (ਲੇਲਿਓ) ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਬੋਲਣਾ’’ ਹੈ। ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜ਼ੋਰ ਵਚਨ ਦੇ ਆਮ ਐਲਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਵੱਲੋਂ ਰੋਜ਼-ਬ-ਰੋਜ਼ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਤੇ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:1, 4)।

ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਇਕ ਮੁੱਢਲੇ ਅਲੋਚਕ ਸੈਲਸਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਚਮੜੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਉੱਨ ਦੀ ਕਢਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਮੋਚੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਗਵਾਰ ਲੋਕ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹਨ।’’⁶ ਸੈਲਸਸ ਨੇ ਇਕ ਅਲੋਚਕ ਵਜੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਸੀ। ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਲਪਟ ਵਪਾਰੀ ਦਾ ਕਾਊਂਟਰ, ਚੁੰਗੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਤਖਤਪੋਸ਼, ਬਾਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਲ ਦੀ ਜੰਗੀ ਸੀ।’’⁷ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਕੈਦ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹਿੰਮਤ ਦੁਆਈ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੁੰਦਿਆ ਵੇਖਣਾ (1:15-18)

ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ (1:15-16)

¹⁵ਕਈ ਤਾਂ ਖਾਰ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਅਰ ਕਈ ਭਲੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਾਲ ਭੀ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ¹⁶ਏਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਭਈ ਮੈਂ ਇੰਜੀਲ ਲਈ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ।

ਆਇਤਾਂ 15, 16. ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀ ਕੈਦ ਦੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਹਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਦਾ ਦਰਦ ਵੀ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸਨੂੰ ਤੁੱਛ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਹੈਰਾਨੀ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਖਾਰ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ (1:15ਓ)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਲੋਕ ਕੌਣ ਸਨ? ਇਹ ਲੋਕ ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਜਾਂ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਕ ਭਾਈਆਂ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਕਈ ਵਾਰ ‘‘ਭਾਈ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1:14); ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ‘‘ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ’’ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਨਾਲੇ ਇਹ ਯਹੂਦੀ ਮੱਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਮੁਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਦੇ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 1:8, 9; 5:2-4), ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:18 ਵਿਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਪਸੰਦ ਸੀ। ਦਿੱਕਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਸੀ।

ਇਹ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਕੌਣ ਕੌਣ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਰੋਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ (ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ) ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕੁ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਲੀਸੀਆ ਕਾਇਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ‘‘ਦੂਜੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਤੇ ਘਰ ਬਣਾਉਣ’’ (ਰੋਮੀਆਂ 15:20) ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਰੋਮ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਉਹਦੀ ਬੜੀ

ਦੇਰ ਤੋਂ ਤਮੰਨਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 11–15)। ਇਹਦਾ ਇਕ ਕਾਰਣ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰੋਮ ਤੋਂ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਕੋਠੇ-ਕੋਠੇ ਤਕ ਇੰਜੀਲ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ,⁸ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖਦਿਆਂ ਦੋ ਦਰਜਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 16: 3–16)। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਨਗਰ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤਕ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਕਈ ਯੋਗ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਬਰਕਤ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਰੋਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28: 14ਅ–16ੳ)। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਇਹ ਖ਼ਾਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸ਼ਾਇਦ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਸਦਭਾਵਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਗਰ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਸੂਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਈਰਖਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਗੂ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਜੀਬ ਭਾਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ‘[ਉਸ ਦੀ] ਕੈਦ ਵਿਚ ਕਲੇਸ਼’ ਮਿਲੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਸੁਆਰਥ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ‘ਸਫਲ’ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਹ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਲਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵੀ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਵੈਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ। ‘‘ਖਾਰ ਅਤੇ ਝਗੜੇ’’ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਮਾੜੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਹੋਰ ਲੋਕ ਭਲੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਾਲ ‘‘ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ’’ (1: 15ਅ) ਪੌਲੁਸ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ (1: 16ੳ)। ਅਸਲ ‘ਚ 1: 14 ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ‘‘ਬਹੁਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਹਨ’’ ਇਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦੀ, ਉਹਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਅਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੰਜੀਲ ਲਈ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *keimai* (ਕੀਮੈ) ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਥਾਪਿਆ’’ ਹੋਇਆ ਹੈ, ‘‘ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਠਹਿਰਾਇਆ’’ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ‘‘ਥਾਪਿਆ’’ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਹਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕੈਸਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੀ ਕੋਈ ਫ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ।

ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ (1: 17, 18)

¹⁷ਪਰ ਉਹ ਨਿਸ਼ਕਪਟਤਾ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਧੜੇਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਭਈ ਮੇਰਿਆਂ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਕਲੇਸ਼ ਪੁਚਾਉਣ। ¹⁸ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਭਾਵੇਂ ਬਹਾਨੇ ਭਾਵੇਂ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਹਰ ਤਰਾਂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੇ ਅਨੰਦ ਹਾਂ ਅਤੇ ਰਹਾਂਗਾ ਭੀ।

ਆਇਤ 17. ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਧੜੇਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਖਾਰ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।’’ ਵਚਨ ਵਿਚ *eritheia* (ਏਰਿਥੀਆ) ਦਾ ਮੂਲ ਵਿਚ ਅਰਥ ‘‘ਭਾੜੇ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ’’ ਸੀ।⁹ ਫਿਰ ਇਹਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਇਹ ਦਾ ਸਬੰਧ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ‘‘ਪੱਖ’’ ਵਿਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਮਾਇਤ ਲੈਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 18. ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਖ ਸਕਦਾ ਸੀ, ‘‘ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਕੈਦ ਵਿਚ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਜੋ ਹੋ ਸਕੇ, ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਤ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਇਹ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਭਾਈ ਮੈਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।’’ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਭਾਵੇਂ ਬਹਾਨੇ ਭਾਵੇਂ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਹਰ ਤਰਾਂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੇ ਅਨੰਦ ਹਾਂ ਅਤੇ ਰਹਾਂਗਾ ਭੀ। ਇਸਨੂੰ ‘‘ਮਹਾਨਤਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ’’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁰ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਅਲੋਚਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਲਾ ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਪੈਂਦਾ, ਇਹ ਚਾਹੇ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ? ਨਹੀਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਇਸਦਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13: 1-3; ਰੋਮੀਆਂ 16: 17, 18; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9: 7)। ਉਹ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਲਾਉਣ। ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4: 13; ਰੋਮੀਆਂ 2: 16)।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ (1:19, 20)

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮੁਕਤੀ (1: 19)

¹⁹ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਇਹ ਮੇਰੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਨਿੱਕਲੇਗਾ।

ਆਇਤ 19. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੋਰ ਕੀ ਵੇਖਿਆ? ਉਸ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਚੰਗੇ ਅੰਤ’’ ਵਿਚ ਮੁੱਕਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਨੰਦ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਕਿਉਂ ਜੋ ਸ਼ਬਦ 19 ਅਤੇ 20 ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਆਇਤ 18 ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ)। 19 ਆਇਤ ਦੀ ਧੜਕਣ ਤੇਜ਼ ਹੈ। ਆਇਤ 19 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ‘‘ਜਾਣਦਾ’’ ਲਈ ਇਹ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ‘‘ਪੱਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ’’ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।¹¹ ਆਇਤ 20 ਵਿਚ ਉਹ ‘‘ਵੱਡੀ ਤਾਂਘ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

‘‘ਵੱਡੀ ਤਾਂਘ’’ ਹਾਲਾਤ ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਟਿਕਾਈ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਦੋ ਵਧੀਆ ਨਤੀਜੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਮੁਕਤੀ’’ (*sōtēria*, ਸੋਟੇਰਿਆ) ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ, ਵੇਖੋ KJV) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ NASB ਵਿਚ ‘‘ਛੁਟਕਾਰਾ’’ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਅਨੁਵਾਦਕ)। ‘‘ਮੁਕਤੀ’’ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਅਹਿਮ ਭਾਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਵਾਸਤੇ ਐਨਾ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਅਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ‘‘ਨਿਰਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ‘‘ਛੁਟਕਾਰਾ’’/‘‘ਮੁਕਤੀ’’ ਸੀ? ਉਹ ਕੁਝ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

- ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁੱਟਣਾ? ਸ਼ਾਇਦ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟਣ ਦਾ ਇਨਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ 2: 17, 23, 24)। ‘‘ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ’’ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਜੇ ਸਿਰਫ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਝ ਮਜ਼ਬੂਤ ਲੱਗੇਗਾ।
- ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਦੀ ਬੁਠੀ ਨਿੰਦਿਆ ਅਤੇ ਬਦਸਲੂਕੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਗਿਆ? ਸ਼ਾਇਦ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਯੂਬ 13: 16 ਦੇ ਸਪਤਤੀ (LXX) ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚਲੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੀ ਵਰਤੀ ਹੋਵੇ। ਕਈ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਅੱਯੂਬ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਦੁਹਰਾਅ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਉਹੀ ਮਤਲਬ ਸੀ ਜੋ ਅਯੂਬ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਮੈਂ ਬੇਦੋਸ਼ਾ ਠਹਿਰਾਂਗਾ’’ (ਵੇਖੋ ਅੱਯੂਬ 13: 18)।
- ਨੀਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਘਬਰਾਹਟ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਗਿਆ? ਸ਼ਾਇਦ; ਇਹ ਅਗਲੀ ਆਇਤ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰੋਮੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਬਾਰੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕੇ।
- ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਲਈ ਛੁੱਟ ਗਿਆ (ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ)? ਪੌਲੁਸ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਸੀ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1: 23; ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 5: 9)।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਛੁੱਟਣ ਦੀ ਮੇਰੀ ਨਿੱਜੀ ਪਸੰਦ ਅਖ਼ੀਰਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ‘‘ਮੁਕਤੀ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਾਪ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਥੇ ‘‘ਮੁਕਤੀ’’ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਅਖ਼ੀਰ ਉਸ ਦਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਜਾਂ ‘‘ਮੁਕਤੀ’’ ਹੀ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਉਸ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਣਾ ਕਰਕੇ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਕ ਤਾਂ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਮਦਦ ਸੀ। ‘‘ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਮੇਰੀ ਮੁਕਤੀ’’ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ (1: 3, 4), ਉਹ ਉਸਦੇ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਸਨ (1: 19)। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਸਾਥੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਦੀ ਲਲਕ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 15: 30–32; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1: 11; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5: 25; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3: 1, 2; ਫਿਲੇਮੋਨ 22)। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਹਦੀ ਮੁਕਤੀ ਵਿਚ ਦੂਜਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਮਦਦ ਸੀ: ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਇਹ ਮੇਰੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਨਿੱਕਲੇਗਾ। ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਸਹਾਇਤਾ’’ (*epichorēgia*) ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੂਲ ‘‘ਸਪਲਾਈ’’ (KJV) ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘chorus’’ (ਕੋਰਸ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਸਥਾਈ’’ ਹੈ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਯੂਨਾਨੀ ਨਗਰ ਦੁਆਰਾ ਪਰਥ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਗਾਇਕ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਖਰਚਾ ਉਠਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਕਾਰੀ

ਕਰਨ ਵਾਲਿਆ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਮੰਗਦੀ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਗਾਇਕ ਮੰਡਲੀ ਨਾਲ ਇਹਦਾ ਜੁੜਾਅ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਜਿਆਦਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ।¹² ‘‘ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਆਤਮਾ’’ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਹੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਘੱਲਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ (ਯੂਹੰਨਾ 14: 16, 17; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 1:8; 2:1-4)। ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਵਾਕਅੰਸ਼ ‘‘ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਮੈਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ’’ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।¹³

ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰੇਗਾ। ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਵਾਸਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਸਾਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਕੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਵੇਲੇ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38)। ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਮਦਦ ਦਾ ਸੋਤਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 8: 11-13, 26-28) ਪੌਲੁਸ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ‘‘ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇਜ਼ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਧਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰੇਕ ਬੁਝ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰੇਗਾ’’ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4: 19) ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਮਦਦ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਸੀਹ ਦਾ ਉੱਚਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ (1:20)

²⁰ਮੇਰੀ ਵੱਡੀ ਤਾਂਘ ਅਤੇ ਆਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵਿਚ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਸਦਾ ਤਿਵੇਂ ਾਹੁਣ ਭੀ ਮੇਰੀ ਦੇਹੀ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਜੀਉਣ ਤੋਂ ਭਾਵੇਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਆਇਤ 20. ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਅਨੰਦਤ ਕਿਉਂ ਸੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਤਾਂਘ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ *kara* (ਕਾਰਾ, ‘ਸਿਰ’) ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ *dokeo* (ਦੇਕਿਓ) ‘ਵੇਖਣਾ’ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਸਰਗ *apo* (ਅਪੋ) ‘ਤੋਂ ਦੂਰ’ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਯੂਨਾਨੀ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ *apokaradokia* (ਅਪੋਕਰਕਡੋਇਆ) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ *apokaradokia* (ਅਪੋਕਰਕਡੋਇਆ) ਨੂੰ ‘‘ਬੇਤਾਬ, ਤਿੱਖੀ ਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਲਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਹਰ ਕਾਸੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ।¹⁴

ਦੂਜਾ ਚੰਗਾ ਨਤੀਜਾ ਜਿਹੜਾ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਦੇਹੀ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਜੀਉਣ ਤੋਂ ਭਾਵੇਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਸਰ ਅੱਗੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਹੀ ਕਟਹਿਰਿਆਂ ਵਿਚ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਿਹਦੇ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬਦਨਾਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਵੇਗਾ।

ਉਹਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਅਖੀਰ ‘ਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ‘‘ਵਡਿਆਈ’’ *megalunō* (ਮੇਗਾਲੁਨੋ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਵਧਿਆ’’ ਜਾਂ ‘‘ਵਧਾਇਆ’’ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹⁵ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਾਨੂੰ ਅਜੀਬ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ

ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ‘ਵੱਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ’ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਦੇ ਵਧਣ ਜਾਂ ਵਧਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਵੱਡਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸਾਫ਼ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਵੇਂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਜੀਵਨ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੈ, ਵਿਖਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ‘ਮਰਨ ਤੋਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ।’ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਦੇਹੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6: 19) ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 12: 1)। ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮੌਤ’ ਮਸੀਹ ‘ਵਡਿਆਇਆ’ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਭਾਵ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂ ਜਾਂ ਮਰਾਂ। ਉਹਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਛੁੱਟ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਹ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਵੀ ਹੁੰਦਾ, ਉਹਨੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦੇਣ ਦਾ ਤਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉਹਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ? ਨਹੀਂ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ‘ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ’ ਅਤੇ ‘ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ’ ਦੋਵੇਂ ਭਵਿੱਖ ਕਰਮਵਾਚ ਹਨ। ਕਰਮਵਾਚ ਉਸਦੇ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚਾਹੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ ਬਲਕਿ ਉਹਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਵੇਖੀਏ ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਵੇਖਦਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਮੰਨ ਜਾਵਾਂਗੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੋ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਬੰਧ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਹਾਰ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਡੀ ਭਲਿਆਈ ਲਈ ਹੀ ਹੋਵੇ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 8: 28)। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

‘ਬੇੜੀਆਂ’ ਦੌਰਾਨ ਮੌਕੇ (1: 12-24)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਚਨ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਮੌਕੇ ਮਿਲ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ‘ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੱਧੇ’ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ‘ਬੇੜੀਆਂ’ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੁਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਉਹ ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜਦ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ‘ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ’ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ‘ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ’ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਮਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿਚ ‘ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ’ ਹੋਣਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਰਾਹ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ (ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 6: 7) ਤਾਂ ਕੌਣ ਜਾਣੇ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਭਲਿਆਈ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਨਗੇ। ਇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪਤੀ ਨਾਲ ‘ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ’ ਹੋਣਾ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਲਈ ਇਕ ਚੰਗੀ ਮਿਸਾਲ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਪਤਰਸ 3: 1, 2)। ਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ

ਉਸ ਕੰਮ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ‘‘ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ’’ ਹੋਣਾ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਸਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨੇਕ ਇਰਾਦਾ (1: 15–18)

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਔਖਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਮਸੀਹੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ? ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਬੜੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਗਿਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਮਸੀਹੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਕਦੇ ‘‘ਸ਼ੁੱਧ’’ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਰਹੇ ਹਨ? ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ: ਪ੍ਰਚਾਰ ‘‘ਬੇਹਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ’’ ਜਾਂ ‘‘ਅਸਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ’’ ਜੀਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਇੱਜ਼ਤ ਕਮਾਉਣ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਲੱਗਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਬਲਕਿ ਇਹ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵਾਸਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਕੰਮ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਲੋਕਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਵੇ? ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਕੋਈ ਤਾਰੀਫ਼ ਨਹੀਂ’’ ਕਰਦਾ? ਖੁਦਾ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ‘‘ਨੇਕ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨਾਲ’’ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਸਬਕ (1: 18)

ਅਸੀਂ 1: 18 ਤੋਂ ਕੀ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੇ ਤਬਾਹਕੁਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਖਿਲਾਰੀਏ। ਅਸਲ ਜਾਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬੜੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹੈ। ਨਾਲੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਭਲਿਆਈ ਦੀ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਤਦ ਵੀ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਭਲਿਆਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋਣੇ। ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, *ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼, ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼, ਐਂਡ ਥਸਲੋਨੀਅੰਜ਼*, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ, ਦ ਡੇਅਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼ (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1975), 22. ²ਡਬਲਯੂ. ਈ. ਵਾਈਨ, *ਦ ਐਕਸਪੋਂਡਡ ਵਾਈਨ'ਜ਼ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ਼ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਜ਼*, ਸੰਪਾ. ਜੌਨ ਆਰ. ਕੋਹਲਨਬਰਗਰ III (ਮਿਨਿਆਪੋਲਿਸ: ਬੈਬਨੀ ਹਾਊਸ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, 1984), 468. ³ਉੱਥੇ ਹੀ। ⁴ਬਾਰਕਲੇ, 20; ਏਵਨ ਮੇਲੋਨ, *ਪ੍ਰੈੱਸ ਟੂ ਦ ਪ੍ਰਾਈਜ਼: ਸਟੱਡੀ ਇਨ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼* (ਨੈਸ਼ਵਿਲ: ਟਵੰਟੀਅਥ ਸੈਂਚੁਰੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ, 1991), 35; ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਸਵਿੰਡੋਲ, *ਲਾਫ਼ ਅਗੇਨ* (ਡੱਲਾਸ: ਵਰਡ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ, 1992), 53; ਵਾਰੇਨ ਡਬਲਯੂ. ਵਿਅਰਸਬੇ, *ਦ ਬਾਈਬਲ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਜਿਲਦ 2 (ਫ੍ਰੀਟਨ, ਇਲਿਨੋਇ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1989), 67. ⁵ਇਸ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਲਬਰ

ਫੀਲਡਜ਼, *ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼-ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼-ਫਿਲੋਮੋਨ*, ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁਕਸ ਸੀਰੀਜ਼ (ਜੋਪਲਿਨ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1969), 27; ਮੇਲੋਨ, 36; ਅਤੇ ਬਾਰਕਲੇ, 21 ਸਣੇ ਕਈ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।⁶ਮੇਲੋਨ, 37 ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ; ਵੇਖੋ ਓਰਿਜੇਨ *ਅਗੋਂਸਟ ਸੈਲਸਸ* 3.55. ⁷ਉੱਥੇ ਹੀ।⁸ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਮੀਆਂ 57 ਈਸਵੀ ਦੇ ਬਸੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੇ ਅਖੀਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ, 62 ਈਸਵੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਲਿਖੀ ਗਈ।⁹ *ਦ ਐਨਾਲਿਟਿਕਲ ਗ੍ਰੀਕ ਲੈਕਸਿਕਨ* (ਲੰਡਨ: ਸੈਮੂਅਲ ਬੈਗਸਟਰ ਐਂਡ ਸੰਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, 1971), 166. ਇਸ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੀ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰਕਲੇ, 23 ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ।¹⁰ਡੀ. ਏ. ਹਾਏਸ; ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕੋਫਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਗਲੋਸੀਅੰਜ਼, ਇਫੀਸੀਅੰਜ਼, ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼, ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼* (ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਫਰਮ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1977), 269 ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।

¹¹ਪੈਟ ਐਡਵਿਨ ਹੈਰੱਲ, *ਦ ਲੈਟਰ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼*, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰ., 1969), 68. ¹²ਹੈਰੱਲ, 68; ਵਿਅਰਸਬੇ, 69. ¹³ਬਾਰਕਲੇ, 24. ¹⁴ਉੱਥੇ ਹੀ, 26. ਹੋਰਨਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ‘ਸਿਰ ਭੁਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੇਖਣਾ’ (ਹੈਰੱਲ, 70) ਅਤੇ ‘ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਟੀਚੇ ਵੱਲ ਸਿਰ ਘੁਮਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਤੱਕਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨੀਝ ਲਾਉਣਾ’ (ਮੇਲੋਨ, 39). ¹⁵ਹੈਰੱਲ, 70.